

Vol. 34 Coden: KMKMAA ISSN 0355-1628

Toimitus • Redaktion • Office

Pohjantie 3, 8. kerros
FIN-02100 Espoo
puh. 020 729 0520
faksi 020 729 0521
e-mail toimitus@kemia-lehti.fi
Päätoimittaja • Chefredaktör • Editor-in-chief
DI Leena Laitinen 020 729 0522, 040 577 8850
e-mail leena.laitinen@kemia-lehti.fi

Taitto • Layout

K-Systems Contacts Oy 03 714 1614
e-mail taitto@kemia-lehti.fi

Sihteeri • Sekreterare • Secretary
Irja Hagelberg 020 729 0524
e-mail irja.hagelberg@kempulssi.fi

Ilmoitukset • Annonser • Advertisements

e-mail ilmoitukset@kemia-lehti.fi
Myyntipäällikkö • Forsäljningschef • Sales Manager
Sauli Ilola 020 729 0525, 040 546 1241
e-mail sauli.ilola@kemia-lehti.fi

Tilaukset • Prenumerationer • Subscriptions

puh. 020 729 0520, faksi 020 729 0521
e-mail tilaukset@kemia-lehti.fi

Tilauhinnat

Kotimaassa 80 euroa, muut maat 120 euroa
Koululle 40 euroa, www.aikakaus.fi
Prenumerationspris i Finland 80 euro,
övriga länder 120 euro
Subscription price (out of Finland) EUR 120
Irtonumero/Lösnummer/Single copy EUR 10
(special issue 5/2007 EUR 15)

Osoitteenmuutokset

Suomen Kemian Seura
puh. 010 425 6300, faksi 010 425 6309
e-mail toimisto@kemiaanseura.fi

Kustantaja • Utgivare • Publisher

Kempulssi Oy

Toimitusjohtaja • Verkst.direktör • Managing Director
Leena Laitinen
Pohjantie 3, 8. kerros
FIN-02100 Espoo
puh. 020 729 0522
e-mail: leena.laitinen@kemia-lehti.fi

Toimitusneuvosto

• Redaktionsråd • Editorial Board

Professori Maarit Karpinen, TKK
Toimitusjohtaja Saara Hassinen,
Suomen Bioteollisuus FIB
Päätoimittaja Leena Laitinen, *Kemia-Kemi*
Akatemiatutkija Jan Lundell, Helsingin yliopisto
Tutkimuskeskuksen johtaja Ilkka Pollari, Kemira Oyj
DI Leif Ramm-Schmidt, Chemitec Consulting Oy
Professori Markku Räsänen, Helsingin yliopisto
Tiedotuspäällikkö Sakari Sohlberg, VTT
Johtaja Heikki Vuonamo, media- ja yhteiskunta-
suhteet, Orion Oyj
Viestintäpäällikkö Merja Vuori, Kemianteollisuus ry

Aikakauslehtien Liiton jäsenlehti

Painos • Upplaga • Printing order 7 500
Forssa 2007
Forssan Kirjapaino
ISO 9002

PÄÄKIRJOITUS • LEDARE

Ilmastonmuutos. Nyt.

Valtiaat-sarjakuvassa kansliapäällikkö valistaa pääministeriä, että jokaisen on oltava valmis henkilökohtaisiin uhrauksiin ilmastonmuutoksen hillitsemiseksi. Pääministeri pohtii otsa kurtussa, ja sammuttaa sitten valot karttapallost.

Helppo nakki – ei riitä. Ryhdytäänkö kunnan talkoisiin. Autoiletko? Auto jääköön kerran viikossa talliin. Kuljetko töihin bussilla – menet siis kerran viikossa jalkaisin. Joka viides aamu unohdat suihkussa lotraamisen ja pidät hanat kiinni. Kotisi lämpötilaa laskettakoon 23 asteesta 18 asteeseen. Myös palkkaasi leikataan viidenneksellä, jolloin kulutuksesi pienentyi automaattisesti.

Jo kirpaisee. Mutta harmi, ei riitä vieläkään. Vaikka joka ikinen euroopalainen osallistuisi vähennä viidenneksellä -kampanjaan, ilmasto se vain jatkaisi lämpenemistään. Tylyn sanoman tueksi on kertynyt jo niin paljon tutkimusnäyttöä, että enää kovapäisimmät kolumnistit ilkeävät marmattaa, ettei ihmistä sentään ennen vanhaan säästä syyllistetty.

Ilmastonmuutoksen syyt ja seuraukset eivät jakaudu reilusti. Rikkaisissa maissa jatketaan yhteisen ilmastopääoman tuhlaamista näennäisesti seurauksetta vielä silloinkin, kun köyhissä jo maksetaan lankeavaa laskua. Bangladeshissa ja Indonesiassa tulvat pakottavat ihmispaljouksia pakenemaan henkensä edestä. Keniassa väestö kärsii vuoroin sadot tuhoavasta kuivuudesta, vuoroin tautiaaltoja ruokkivista kaatosateista. Sääsyklin sekoittuminen on jo nyt miljoonille ihmisille elämän ja kuoleman kysymys.

EU:ssakaan ei voida jakaa tasapuolisesti luvattua viidenneksen päästövähenystä. Jos tehdas suljetaan, sen työntekijöiltä häviää sata prosenttia työpaikasta naapurien porsukuttaessa kuten ennenkin. Ja sekin uhraus jää hyödyttömäksi, jos tuotanto siirtyy enemmän saastuttavaan tehtaaseen toiselle puolen maapalloa.

Olisiko parempi lykätä talkoita, kunnes muutkin maat saadaan niihin mukaan? Ei, sillä hallussamme jo oleva tieto ilmaston lämpenemisen vauhdista ja seurauksista ei anna meille lupaa enää odottaa. Ympäristöongelmia on riittänyt ennenkin, mutta kuten ympäristömuutoksen professori **Atte Korhola** tässä lehdessä toteaa, ilmastonmuutos on uhkana omassa luokassaan.

Tänä talvena ilmastonmuutos tuntuu lyöneen itsensä läpi myös tavallisten ihmisten puheen- ja huolenaiheena. Entistä useammasta tuntuu kiusalliselta körötellä yksinään moottoritien aamuruuhkassa tai työntää kaikki jätteensä yhteen pönikkään.

Yksittäiset ekoteot voivat tuntua masentavan tehottomilta tarpeeseen verrattuna, mutta ne ovat kuitenkin hyvä alku ja hyödyllistä harjoittelua järeämpien toimien varalle. Esimerkiksi lentomatkojen kasvu on ennen pitkää pakko asettaa rajat. Sama sukupolvi, joka on nähnyt massaturismin nousun, ennättää ehkä todistaa myös sen hiipumisen.

Sille, joka vielä kaipaa motivointia, voi suositella Yhdysvaltain entisen varapresidentin **Al Goren** tähdittämää Oscar-palkittua dokumenttielokuvaa *Epämiellyttävä totuus* ja **Risto Ihmären** kiitettyä tietoisromaania *Sarasvatin hiekat*, joka kuvaa hyytävästi ihmiskuntaa uhkaavaa megatsunamia.

Käynnissä on riskipeli, jossa panoksena ovat tulevien sukupolvien elinmahdollisuudet. Vielä voidaan tehdä paljon, korostaa Atte Korhola. Koetaan siis hillitä ainokaisemme riistämistä. Sillä olisihan se noloa, jos merkittävintä, mitä oma sukupolvemme olisi saanut aikaan, olisi sen sukupolven kasvattaminen, joka joutuu sammuttamaan valot maapallost.

Leena Laitinen